

Veileder til: «Besetningsattest Helsestorfe»

Innledning

Attesten dokumenter risiko og smittesikring i besetningen og skal brukes i besetninger som ønsker å levere Helsestorfe. Besetningen må være testet fri for BRSV og BCoV (GRØNN/GRØNN), være fri for digital dermatitt, og ha godkjent Besetningsattest Helsestorfe for å bli Helsestorfe. Se krav til klauvhelse lenger ned. Attesten har gyldighet 12 måneder og kommer i tillegg til ordinær individ- eller besetningshelseattest. Attesten sendes til (se baksiden). (Lenke til [Holdforskriften §7](#)) Besetningsattest Helsestorfe fylles ut av veterinær ved besøk i besetningen og er en gjennomgang som dokumenterer fysiske forhold og rutiner for smittevern. Feltene som er merket gult er de feltene veterinæren sjøl observerer og kan dokumentere. De andre feltene er spørsmål om rutiner. Det er besetningseiers ansvar at rutinene alltid følges. Både produsent og veterinær skal skrive under attesten.

Funksjonelle krav Smittesluse personell

Har smitteslusa tydelig definert ren og uren sone?

Dette er det viktigste elementet i en smittesluse. Det må være et fastmontert fysisk hinder som skiller mellom sonene. Det er en fordel om dette går ned til gulvet. En tape på gulvet er ikke tilstrekkelig. Et fysisk hinder kan bestå av en vannfast finerplate med minimum 20 cm høyde eller tilsvarende. Det er funksjonelt å ha golvrister på begge sider av hinderet, hvor en kan stå i sokker. Uren sone skal være stor nok til å ta av og på seg fottøy og yttertøy. (Se bilder)

Smitteslusa skal til enhver tid være ryddig og godt rengjort, både ren- og uren sone.

Er det egne klær og eget fottøy for besøkende?

Egnede klær er rein gummi/nylon frakk, eller bomullsfrakk som når ned til under støvlekant, eller kjeledresser. Egned fottøy er gummistøvler med vernetå, som er rene innvendig og utvendig. Det bør finnes støvler i ulike størrelser tilpasset behovet til dem man rutinemessig har på besøk. Støvlene bør stå i varmt rom eller på varmerist. Støvlene må kunne nåes fra soneskiellet. Engangs overtreksutstyr er et dårligere alternativ for dem som skal jobbe i besetningen, men er et alternativ for grupper av besøkende og ved smittsom sykdom i besetningen.

Er det innlagt varmt og kaldt vann?

Kravet, i henhold til Holdforskriften, er at det skal være vaskeplass med varmt og kaldt vann og mulighet for støvlevask. På vaskeplass skal det alltid finnes såpe, tørkepapir og egnet hånddesinfeksjonsmiddel. Vaskeplassen skal ligge i besetningens rene sone, i nærheten av smitteslusa. Hvis det ikke er mulighet for å vaske hender i uren sone, skal det være mulighet for hånddesinfeksjon og papir i dette området.

Er det lagt til rette for å plassere nødvendig utstyr i smitteslusa?

Det skal være mulig å sette fra seg utstyr som koffert etc. i smitteslusa. Det enkleste er en benk/hylle som står i skillet mellom sonene. I smitteslusas rene sone bør det finnes en vaskbar kurv eller lignende, for å ta med seg utstyr inn i besetningen.

Bruker besetningens eget personell en annen inngang til husdyrrom enn smitteslusa?

Gårdens personell må enten ha egen inngang eller bruke smitteslusa konsekvent. Hvis de bruker egen inngang må persontrafikken i denne være tydelig adskilt fra persontrafikken med besøkende som benytter slusa, inntil en kommer inn i ren sone. Dette er viktig for å unngå kryssing med personbevegelser i uren sone. Gjødselester og annet smittefarlig avfall fra besetningen, skal ikke finnes i arealet der besøkende parkerer og går inn i bygningen. Det sikreste er at også gårdens eget personell skifter i smitteslusa.

Her er inngang smittesluse døra lengst bort og inngang for gårdens personell nærmest. Det medfører mye kryssende trafikk med gårdens personell og er uheldig.

Funksjonelle krav smittesluse for utlevering av dyr

Har smitteslusa tydelig definert ren og uren sone?

Inn- og utlastingsrom/området skal ha en tydelig definert ren og uren sone. Hensikten med kravet er at dyrebilsjåfør ikke skal inn i ren sone (inn i besetningen) ved inn- og utlasting av dyr, for å hindre smitteoverføring.

Sikres det at dyretransportør aldri må inn i husdyrrommet (ren sone)?

En utlastingsbinge/rampe, et utlastingsrom eller en dyrehenger vil kunne sikre dette. Slike områder eller tilhenger må alltid vaskes og desinfiseres etter bruk. Desinfeksjon med f.eks. kombiløsning vil være tilstrekkelig. Hvis dyrebilsjåfør unntaksvis (i vanskelige enkelttilfelle) må inn i husdyrrommet skal sjåføren skifte til gårdens rene klær og støvler ved inngang til besetningens rene sone. Besetningen bør ha passende støvler og tøy som beskrevet over. Klær og skotøy rengjøres etter bruk. Leverer besetningen f.eks. okser, og dyretransportør må inn i besetningen hver gang disse lastes opp, er ikke dette tilstrekkelig smittevern for å oppnå status som Helsestorfe.

Sikres det at gårdens eget personell, hvis de må følge dyr helt ut på bilen (uren sone), ikke returnerer direkte til husdyrrommet (ren sone), men går via smittesluse for å vaske seg og bytte klær og skotøy?

Faren er den samme som om sjåføren har vært inne i besetningen. Det er derfor et krav at dyreeier må skifte fottøy og klær før vedkommende returnerer til ren sone.

Sikres det at dyr ikke kan returnere fra bil til husdyrrom under opplasting?

Dette kan sikres på flere måter. En utlastingsbinge/rampe, et utlastingsrom eller en tilhenger for dyr, vil sikre dette. Hvis besetningen ikke har slike løsninger vil etablering av drivganger som er så smale at dyra ikke kan snu, være ett alternativ. Det kan gjøres ved å bruke eksisterende drivganger og grunder (eks. lette metallgrunder) mot rampe på dyrebil. Der slike løsninger ikke lar seg etablere vil utlasting av ett og ett dyr redusere sjansen for retur fra bilen.

Uskadeliggjøres møkk- og strørester som blir liggende igjen etter dyrebilen?

Dette smittefarlige avfallet skal samles opp og fjernes både fra uteområdet og evt. utlastingsareal/henger, slik at det ikke kan medføre smittefare i egen eller andre besetninger.

Klauvhelsestatus i besetningen

Besetningen skal bruke klauvskjærer eller kan foreta klauvskjæringen i egen besetning etter gjennomgått godkjent klauvskjæringskurs. All klauvskjæring og alle klauvsjukdommer skal dokumenteres. Forholdstallet mellom antall klauvskjæringer utført siste 12 måneder og antall hunddyr over 2 år i besetningen skal være lik eller høyere enn 0,9 (klauvskjæringsfrekvens).

Det skal ikke ha vært påvist digital dermatitt i besetningen de siste 2 år. Det skal ikke ha vært registrert mer enn 2 tilfelle av klauvspalteflegmone i besetningen de siste 6 måneder.

Klauvhelsestatus vil komme i Dyrehelseportalen i 2020. Inntil da må disse dataene undersøkes ved utskrivning av attest.

Spørsmålene til slutt i attesten er tatt med for å få en kartlegging av andre forhold av smitemessig betydning. Spørsmålene gjør at disse emnene blir diskutert og fokusert på. De skal kun besvares. Svarene på disse spørsmålene vil ikke diskvalifisere noen besetninger fra å få status som Helsestorfe.